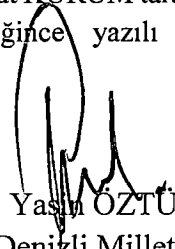

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Barınma bir lüks değildir.

Barınma, insanın en temel ihtiyaçlarından ve Sosyal Devletin en önemli sorumluluk alanlarından biridir.

Ancak Türkiye'de bugün milyonlarca Vatandaş için bir ev kiralamak, kirayı düzenli ödemek veya hayatı boyunca çalışarak bir konut sahibi olmak giderek zorlaşmaktadır.

Özellikle büyükşehirlerde kira bedellerinin hane gelirleri üzerindeki baskısı, barınma meselesini yalnızca emlak piyasasının değil doğrudan sosyal politikanın konusu hâline getirmiştir.

Asgari ücretlinin maaşının önemli bir bölümünü kiraya ayırdığı, emeklinin gelirin uygun konut bulmakta zorlandığı, üniversite mezunu gençlerin çalışmasına rağmen ailesinin yanından ayrılamadığı bir tabloda "konut piyasası kendi dengesini bulur" anlayışı yeterli değildir.

Konut bir yatırım aracı olabilir; ancak her şeyden önce insanların içinde yaşayacağı bir yuvadır.

Bir tarafta çok sayıda konutu bulunanlar, diğer tarafta ömrü boyunca bir ev sahibi olamayacağını düşünen milyonlar varsa Devlet bu dengesizliğe seyirci kalamaz.

Daha da önemlisi; kira krizinin sonuçları yalnızca ekonomik değildir.

Yüksek kiralar ailelerin küçülmesine, gençlerin evliliklerini ertelemesine, çalışanların iş yerine uzak bölgelerde yaşamaya mecbur kalmasına, öğrencilerin barınma sorunu yaşamasına ve dar gelirli Vatandaşların sağlıklı konutlara yönelmesine neden olmaktadır.

Barınma sorunu artık Sosyal Devletin ertelenemez meselelerinden biridir.

Bu bağlamda;

- 1) Türkiye genelinde kirada yaşayan toplam hane sayısı kaçtır?
- 2) Kiracı hanelerin toplam haneler içerisindeki oranı nedir?
- 3) İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Denizli, Antalya, Adana, Mersin, Konya ve Gaziantep'te kiracı hane oranları ayrı ayrı nedir?
- 4) Türkiye genelinde ortalama konut kirasına ilişkin Bakanlığınızın güncel çalışması bulunmakta mıdır?
- 5) Ortalama kiralarda son beş yıldaki artış oranı nedir?
- 6) Ortalama kira bedelinin asgari ücrete oranı son beş yılda nasıl değişmiştir?
- 7) En düşük emekli aylığının ortalama kirayı karşılama oranı nedir?
- 8) Hane gelirinin yüzde 30'undan fazlasını kiraya ayıran hane sayısı kaçtır?
- 9) Gelirinin yarısından fazlasını kiraya ayıran hane sayısına ilişkin çalışma bulunmakta mıdır?

- 10) Kira gideri sonrasında geliri açlık sınırının altında kalan hane sayısı kaçtır?
- 11) Barınma maliyetleri nedeniyle sosyal yardım talep eden Vatandaş sayısı kaçtır?
- 12) Kirasını ödeyemediği gerekçesiyle Bakanlığınıza veya sosyal yardım kurumlarına başvuran hane sayısı kaçtır?
- 13) Dar gelirli kiracılara doğrudan kira desteği verilmesi planlanmakta mıdır?
- 14) Emeklilere yönelik özel kira desteği programı oluşturulacak mıdır?
- 15) Asgari ücretli ailelere büyükşehirlerde farklılaştırılmış barınma desteği verilmesi değerlendirilecek midir?
- 16) Şehit yakınları ve gaziler için kapsamlı kira veya konut desteği oluşturulması planlanmakta mıdır?
- 17) Türkiye genelinde boş durumda bulunan konut sayısı kaçtır?
- 18) Bir yıldan uzun süredir kullanılmadığı tespit edilen konut sayısı bilinmekte midir?
- 19) Büyükşehirlerdeki boş konutların piyasaya kazandırılmasını sağlayacak düzenlemeler yapılacak mıdır?
- 20) Kısa dönemli turistik kiralamaaların uzun dönemli kiralık konut arzı üzerindeki etkisi ölçülmüş müdür?
- 21) Turistik kiralamanın yoğun olduğu bölgelerde uzun dönem kiraların nasıl etkilendiğine ilişkin çalışma bulunmakta mıdır?
- 22) Türkiye'de üç veya daha fazla konuta sahip gerçek kişi sayısı kaçtır?
- 23) Beş veya daha fazla konuta sahip kişi sayısı kaçtır?
- 24) On veya daha fazla konuta sahip kişi sayısı kaçtır?
- 25) Çok sayıda konutun yatırım amacıyla boş tutulmasının konut piyasası üzerindeki etkisi incelenmekte midir?
- 26) Yabancı gerçek ve tüzel kişilerin Türkiye'de sahip olduğu toplam konut sayısı kaçtır?
- 27) Yabancılarla yapılan konut satışlarının yoğunlaştığı illerde kira fiyatlarına etkisi analiz edilmiş midir?
- 28) Konut edinimi yoluyla vatandaşlık uygulamasının konut fiyatlarına etkisine ilişkin Bakanlığınızın etki analizi bulunmakta mıdır?
- 29) Son beş yılda kira uyuşmazlığı nedeniyle açılan dava sayısındaki artış Bakanlığınız tarafından takip edilmekte midir?
- 30) Kiracı-ev sahibi uyuşmazlıklarının azaltılması amacıyla yeni bir yasal düzenleme planlanmakta mıdır?
- 31) Dar gelirli kiracıların tahliye sonrasında barınmasız kalmasını engelleyecek sosyal konut mekanizması bulunmakta mıdır?
- 32) Belediyelerle birlikte "sosyal kiralık konut" modelinin yaygınlaştırılması planlanmakta mıdır?
- 33) TOKİ tarafından satılmak yerine uzun vadeli ve düşük bedelli olarak kiralanacak konut üretimi gündeminizde midir?
- 34) Avrupa'daki sosyal kiralık konut modellerine benzer kalıcı bir sistem kurulacak mıdır?
- 35) Bakanlığınızın konut fiyatı/ortalama hane geliri oranı bakımından kabul edilebilir gördüğü seviye nedir?
- 36) Mevcut seviye bu sınırın üzerinde midir?
- 37) İlk kez ev sahibi olacak vatandaşlara yönelik özel konut finansman modeli hazırlanmakta mıdır?
- 38) Konut kredisi faizlerinin mevcut seviyesinde orta gelirli bir vatandaşın ev sahibi olmasının mümkün olduğuna inanıyor musunuz?
- 39) Konut arzının artırılması için kamu arazilerinin yalnızca dar ve orta gelirli vatandaşlara yönelik projelerde kullanılması planlanmakta mıdır?
- 40) Sosyal konutların yatırım amacıyla üçüncü kişilere devredilmesini veya kiralanmasını engelleyecek daha sıkı tedbirler alınacak mıdır?
- 41) 2027, 2028 ve 2029 yıllarında teslim edilmesi planlanan sosyal konut sayıları nedir?
- 42) Bakanlığınızın kiracı hane oranını düşürmeye ilişkin ölçülebilir bir hedefi bulunmakta mıdır?

- 43) Türkiye'de çalışan bir Vatandaşın yalnızca barınabilmek için gelirinin yarısını veya daha fazlasını vermesini kabul edilebilir buluyor musunuz?
- 44) Barınma hakkının vatandaşın ödeme gücüne terk edilmediği kapsamlı bir Ulusal Konut ve Barınma Politikası ne zaman hayata geçirilecektir?